

Vážená paní

Číslo jednací

MSMT-639/2024-620

Vyřizuje / linka

[redacted]

Datum

27. 6. 2024

Věc: Odpověď na žádost o informace

Vážená paní,

k Vámi zaslaným dotazům, které byly vzneseny na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, 16. 6. 2024 v rámci zaslaného uvádím:

- 1) Je práce vychovatele, pracujícího v dětském domově, kde nedochází k výuce jednotlivých dětí, neboť tyto jsou za účelem povinné školní docházky posílány do základních škol, **přímou pedagogickou činností** dle § 16 odst. 2 zákona o pedagogických pracovnících nebo postačí, pokud tento vychovatel splňuje kvalifikační požadavky dané § 16 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících?

Přímá pedagogická činnost je definičním znakem pedagogického pracovníka v § 2 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

*„Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, **přímou výchovnou**, přímou speciálněpedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb.“*

Zvláštním právním předpisem zde je zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; ve vztahu ke školským výchovným a ubytovacím zařízením je pak relevantním předpisem zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

Přímá pedagogická činnost je tedy legislativní zkratkou pro veškerou přímou činnost pedagogických pracovníků ve vztahu k dětem, žákům, studentům či klientům, kterou se naplňuje výchova a vzdělávání podle školských právních předpisů. Tyto činnosti je pak nezbytné zajišťovat právě jen pedagogickými pracovníky, přičemž podmínky pro výkon této činnosti, včetně kvalifikačních požadavků stanovuje zákon č. 563/2004 Sb.

Vychovatel musí pro výkon činnosti splňovat požadavky na odbornou kvalifikaci podle § 16 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., pokud působí ve školní družině a domově mládeže, případně na základě § 16 odst. 2 zákona, pokud působí ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, nebo ve středisku výchovné péče. Činnosti zajišťované v tomto typu zařízení jsou blíže specifikovány v citovaném zákoně č. 109/2002 Sb. Požadavky na kvalifikaci jsou definovány v návaznosti na konkrétní školské zařízení, které klade na zaměstnance vyšší nároky než v případě působení ve školní družině či domově mládeže.

Žadatelka tedy musí splňovat požadavky na odbornou kvalifikaci podle § 16 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.

- 2) Z § 16 odst. 2 písm. c) zákona o pedagogických pracovnících vyplývá, že kvalifikační předpoklady pro výkon funkce vychovatele jsou splněny „vzděláním stanoveným pro vychovatele podle odstavce 1 a studiem k rozšíření odborné kvalifikace zaměřeným na speciálněpedagogickou, výchovnou a vzdělávací činnost ve školách a třídách zřízených pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami nebo na získání odborné kvalifikace speciálního pedagoga“. Žadatelka se v návaznosti na uvedené ustanovení dotazuje, zda pro výkon její funkce postačí, pokud aktuálně **studuje** studium k rozšíření odborné kvalifikace nebo zda je potřeba, aby uvedené studium bylo již ukončeno, když v § 16 odst. 1 i 2 zákona o pedagogických pracovnících je vždy specificky uvedeno, že je potřeba ukončení vzdělávacího programu a zde je naopak uvedeno, že vychovatel získává odbornou kvalifikaci studiem.

Studium k rozšíření odborné kvalifikace je oficiálním pojmem v zákoně o pedagogických pracovnících, kterým se na základě § 22 odst. 2 rozumí „vzdělání získané studiem ve vzdělávacím programu akreditovaném pro další vzdělávání pedagogických pracovníků uskutečňovaném vysokou školou v programu celoživotního vzdělávání, kterým pedagogičtí pracovníci s odbornou kvalifikací získávají způsobilost vykonávat přímou pedagogickou činnost na jiném stupni nebo druhu školy, způsobilost k výuce dalšího předmětu, způsobilost vykonávat speciálněpedagogickou, výchovnou a vzdělávací činnost ve školách a třídách zřízených pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami nebo odbornou kvalifikaci speciálního pedagoga“ v příslušné délce dle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, tedy v případě získání způsobilosti vyučovat další předměty nebo vykonávat speciálněpedagogickou, výchovnou a vzdělávací činnost ve školách a třídách zřízených pro děti,

žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami v délce trvání alespoň 250 vyučovacích hodin.

Platí tedy, že studium je tak k získání kvalifikace nezbytné vždy dokončit, obdobně jako v případě jiných kvalifikací.

Jinak může být uchazeč zaměstnán výhradně jako nekvalifikovaný za podmínek § 22 odst. 10 zák. č. 563/2004 Sb.:

„Právnícká osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení může zajišťovat výchovu a vzdělávání po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu pedagogickým pracovníkem, který nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace, pokud prokazatelně nemůže tyto činnosti zajistit pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací. Tím není dotčena odpovědnost ředitele školy nebo školského zařízení za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb podle zvláštního právního předpisu.“

S pozdravem

Mgr. et
Mgr.
Kateřina
Dufková

Digitálně podepsal
Mgr. et Mgr.
Kateřina Dufková
Datum: 2024.06.28
14:25:45 +02'00'

Mgr. et Mgr. Kateřina Dufková
vedoucí oddělení podpory pracovníků v regionálním školství